

A kisiparosok küldöttsége a főkapitánynál.

— Benyújtották a főlebbezést. —

(Saját tudósítónktól.) Ma délelőtt fél-tizenkettőkor Szánthó Mihály vezetésével 60 szegedi kisiparos jelent meg Somogyi Szilveszter dr. rendőrfőkapitány előtt és benyújtották felebbezésüket az ipartestület legutóbbi közgyűlésének azon határozata ellen, mely a tagdíjak és egyéb dologi kiadások fölemelését mondotta ki. Szánthó Mihály a felebbezés átadásakor ismertette a tegnapi értekezlet állásfoglalását és kijelentette, hogy a kisiparosság érdekeit súlyos sérelem érte, mely csak úgy reparálható, ha a főkapitány, aki mindig szíven viselte a kisiparosság sorsát, megsemmisíti a sérelmes közgyűlési határozatot és ebben az ügyben újabb közgyűlés megtartását rendeli.

Az iparosok felebbezése a következőképen szól:

Szeged szab. királyi város II. fokú iparhatóságának

Szeged.

Az alulírott iparosok nevében tisztelettel kérjük a tekintetes főkapitány urat, szíveskedjék a folyó hó 1-én kezdődő, 8. és 9-én lefolyt ipartestület évi közgyűlését az alant felsorolt sérelmes indokok miatt megsemmisíteni és utasítani az elnökséget egy újabb szabályosan levezetendő közgyűlés megtartására.

1. A tárgysorozat 9-ik pontjaként szerepelt az előjáróság javaslata a testületi jövedelmek gyarapítására. Szabálytalanul járt el az elnökség ezen pont tárgyalásánál akkor, amikor Metzger és társainak törvényes határidőn belül ezen ponthoz beérkezett indítványát többszöri kérés dacára se bocsátotta tárgyalás alá. Hanem ehelyett felhasználta a Cselik János és társai által ott a közgyűlésen beadott módosítási indítványát oly kijelentéssel, hogy ezen indítvány érkezett volna az előjáróság javaslatával szemben. A Cselik-féle módosító javaslatot pedig csak a letárgyalt indítvány után lett volna szabad figyelembe venni. Ennek valódisága kétségtelenül megállapítható a beérkezett eredeti indítványokból.

2. Ugyancsak Metzger és társai a fent nevezett ponthoz titkos szavazást kérő ívet adtak be, mely szintén szabályszerűen lett kiállítva és beadva. Az elnök ezt fel sem olvastatta és a szavazásnál teljesen figyelmen kívül hagyta.

3. Cselik és társai az előjárósági javaslatához egy módosítványt nyújtottak be, melyet az elnök le sem szavaztatott és mégis kijelentette, hogy a közgyűlés azt elvetette.

4. Az előjáróság által benyújtott indítvány tárgyalása előtt kérdés intéztetett az elnökhöz, hogy pontonként kívánja-e tárgyalni, vagy egyetemlegesen. Mire az elnök kijelentette, hogy igenis pontonként. Először a tagdíjakat és úgy sorrendben a szerződés, a szabadítási és beiratási díjakat. Ehelyett azonban a közgyűlés szerint a pusztán a tagdíjak megszavazása után az elnök kijelentette, hogy nem engedi meg a többi pontok tárgyalását, amennyiben az összes pontokra tette fel a kérdést. Eszerint minden el van fogadva.

Ismerve a tekintetes főkapitány urnak a kisipar iránt tanúsított jóakarátát, bízva bízunk abban, hogy ezen jogos felebbezésünknek helyt fog adni és maradunk ügyünket humánus és bölcs belátására bízva teljes tisztelettel: Szánthó Mihály, Visky György, Bugyi Imre, Bodó Antal, Kocsis István, Vass János, Begyik Antal, Szabó Sándor.

Somogyi Szilveszter dr. főkapitány átvette a felebbezést és kijelentette a 60 tagu

bizottságnak, hogy a kisiparosok ügyét megfogja vizsgálni és ha a közgyűlés lefolyásában olyan szabálytalanságot talál, amely sérelmére van az iparosok érdekének, akkor ha adéktalanul intézkedni fog új közgyűlés megtartása iránt.

A tizmilliós kölcsön.

— Újabb kölcsönajánlat a városnak. —

(Saját tudósítónktól.) Szaporán érkeznek a kölcsönajánlatok a városhoz, van mód bennük válogatni. A pénzügyi intézetek általános versengésének oka és magyarázata az, hogy a pénzdrágaság elmúltával a pénzügyi intézetek rávetették magukat a kihelyezési akcióra, mert a piac telve van halottakkal és sebesültekkel, a magánvállalkozási kedv teljesen szünetel, az építkezés egyáltalában nem indult meg. A hivatalos bankkamatláb olcsósága miatt a hitel forrásai megnyitak, de csak a jól szituált pénzügyi intézetek előtt, ezek aztán megfelelő formában szeretnének üzletekhez jutni s ezért keresik föl ajánlataikkal a kölcsönök után epedő törvényhatóságokat.

Legújabbán a Szeged-Csongrádi Takarékpénztár tett ajánlatot Szeged városnak. Az első szegedi pénzügyi intézet hajlandó egyelőre ötmillió korona kölcsönt folyósítani kilencvenháromas árfolyamon, 5.8 százalékos kamatozás mellett ötven évre, csak azt köti ki feltételül, hogy zálogjogát első helyen biztosíthassa. Később a szükséghez képest újabb ötmillióval egészíthetné ki az intézet a kölcsönt.

Ezeknek az adatoknak a birtokában már most meg lehet állapítani annyit, hogy a kölcsönajánlat egyáltalán nem előnyös s az a városnak komoly tárgyalás alapjául elfogadnia nem lehet. A Szeged-Csongrádi Takarékpénztár kitűnő üzleti híre és a helyi közvéleményben elfoglalt rendíthetetlen pozíciója dacára ma nincsen abban a helyzetben, hogy saját tőkéjét fektethesse záloglevelekbe. A Takarékpénztárnak forgalmához semmiképen nem méltó alaptőkéje van, mindössze három millió, holott például a Debreceni Első Takarékpénztár már a tizenegyedik milliónál tart. A Szeged-Csongrádi Takarékpénztár tehát idegen pénzzel bonyolítaná le a kölcsönt s ezért a pénzt nem közvetlen forrásból s nem a legolcsóbb árfolyamon adja. Előttünk fekszenek az Arad városa által felvett nagy kölcsön feltételei, melyek szerint a Magyar Bank részvénytársaság kilencvenháromas árfolyamon 5.75 százalék kamatozás mellett ad pénzt Aradnak. Körülbelül ilyen tranzakciót kívánna a Szeged-Csongrádi is lebonyolítani, 0.05 százaléknál jóval magasabb kamattal, melyet biztosítván magának a tervezett ügyleten.

Az ajánlat tehát nem reális és a városra nézve nem előnyös. De ettől eltekintve még kivihetetlen is. A város ingatlanait ugyanis első helyen bekebelezett tizenkét millió államkölcsön terheli, melyre nézve a kincstárt képviselő pénzügyminiszter semmi esetre sem fog az elsőbbségi jogról lemondani. Eről tehát kár is tanácskozni.

A Szeged-Csongrádi ajánlatával egybeként pénteki ülésében már foglalkozott is a tanács. Balogh Károly tanácsnok ismertette az ajánlatot és annak feltételeit terheseknek nevezte. Mindazonáltal nem akart a tanács végleges határozatot hozni és kiküldte a he-

lyettes-polgármestert és a pénzügyi tanácsost a pénzügyi intézettel lefolytatandó egyezkedés megejtése végett.

Szeged nagygyá fejlesztése.

Elmondta: Nagy Gyula királyi főmérnök.

II.

1917. és következő években a feltöltési program sorrendje szerint rendezés alá kerülő utcák nyernének csatornázást évenként mintegy 200.000 korona költséggel.

A Tisza balpartjára eső városrészek egészséges fejlődése feltétlenül megkívánja, hogy 1915. évben a már beépített területeken, 1916. évben pedig a szabályozás alá kerülő utakon a szennyvizlevezetésről egységes, kiemelő csatornahálózat építtessék ki. Ezen művekre már elkészített terv szerint, mintegy 60.000 korona számítható. Röviden már most meg kell jegyezni, hogy az említett költségek felének tőke törlesztése használatba vétel után hozzájárul és használatdíj fejében a polgárság által lesz visszatérítendő.

II. A csatornahálózatnak létesítésével kapcsolatosan rendezendő a meglévő vízvezeték és felállítandó az új 2. vízvezeték rendszer. Az tény, hogy meglévő vízvezetékünk az igénybe vett területekre elegendő vizet nem szolgáltat és a város külterületi utcáit pedig helyes vízvezetékkel kell ellátni.

A belvárosi vízhiányon a mai meglévő házi vízvezeték rendszerek miatt vizórak felállításával ma már segíteni nem lehet.

Ezen költséges berendezkedés és ezeknek folytonos ellenőrzése fejében a vízpazarlás fokozottabb ellenőrzése jutányosabb és célravezetőbb. — Segítség volna továbbá az új vízvezeték kapcsolatos felállítására, miáltal a belvárosi vezetékek nemcsak minden külterületi ágazatának ellátásától szabadulna fel, hanem szükség esetén így új erőforrásokat nyerne. Szükséges továbbá a most nagy vízpazarlást okozó szabad kifolyókat szabályozni.

A 2. új meglévővel kapcsolatosan létesítendő külvárosi vízvezeték ellátását szintén ártézi kutak segítségével kell eszközölni.

Ezen módszerek minden irányu óriási előnyeit a Tiszából nyert átszűrt vízzel szemben nem óhajtom bővebben részletezni, csak annyit kívánok megjegyezni, hogy a mesterséges szűrés igen költséges, nagy területet igényel és köztudomás szerint bizonyos idő letelte után tisztítóhatása kétséssé válik, — ami a mostanában gyakran előforduló kole-rás időkben kimondhatatlan bonyodalmakat idézne elő. Természetesen az ártézi kutak kellő felhasználását csak úgy lehetne sikeresen elérni, ha a most megalkotott ártézi kutak szabályozására szolgáló rendelkezés végrehajtására szolgáló törvényt mielőbb kieszakölni sikerül.

Az ártézi kutak kiapadásának egyik fő-tényezője ugyanis a mostani nagy vízpazarlás és a kellő biztosíték nélküli szerkezetek bedugulása. — Nemcsak az új kutakra, de az összes meglévő kutakra kötelezővé kellene tenni az önműködő elzáró készülék felszerelését. Ezek után egész bátran lehet kellő számú, kevésbé igénybe vett külterületen furandó ártézi kutak segítségét igénybe venni. Az új magasnyomású vízvezeték kiterjeszkedne a nagykoruton kívüli összes rendezett és csatornázandó területekre. 1914. évben már a részletes terv elkészítendő.

1915. évben a viztorony és szivattyutelep felépítése tételnék folyamatba mintegy 1.000.000 korona költséggel.

1916. évben ezen munkálatok befejezése és csőhálózat felhelyezése végeztetnék szintén 1.000.000 korona előirányzat mellett. — Itt óhajtom felemlíteni azon körülményt, hogy a belvárosi vízvezeték költsége a polgárok által 40.000 lakrész után befizetett víz-díjakból teljesen fedezve van; ezen külvárosi nagy területre kiterjedő aránylag is kisebb mintegy 30.000 lakrész által igénybe veendő berendezkedés nagyobb költsége az általuk arányosan fizetendő meg, míg közös kezelés